

La justícia nigeriana

HELON HABIJA

La reputació de Nigèria, que, per altra banda, no podem dir que estiga neta de taques, ha tornat a embrutar-se amb el cas d'Amina Lawal. Lawal és la dona de 32 anys que un tribunal islàmic va condemnar a ser enterrada fins a les aixelles i apedregada fins a morir, acusada d'adulteri. Ara fa unes setmanes, després de les queixes que havien alçat els grups internacionals de drets humans, el tribunal d'apel·lació va anul·lar la sentència.

D'una banda, la justícia ha complert en el cas de Lawal, però, de l'altra, el món ha rebut una impressió equivocada dels perills que suposa la llei islàmica, o xara, a Nigèria. I els responsables d'això són els grups de drets humans que s'han dedicat a alçar enèrgiques al·legacions en contra de Nigèria, malgrat que no en coneixien ben bé els fets.

La realitat és molt complexa, però, al capdavant, el més important és que Amina Lawal mai no va estar en perill, realment, de ser enterrada fins al coll i de ser lapidada fins a la mort per uns barbuts pietosos que cridarien "Allahu Akbar!" Va haver-hi un altre cas semblant, l'any passat, protagonitzat per Safiya Hussein, que, igual com li va succeir a Lawal, va quedar prenyada més de nou mesos després del divorci, i la sentència de la qual també va ser anul·lada pel tribunal d'apel·lació.

Fins i tot en el cas que el tribunal islàmic de l'estat de Katsina, que va tombar la decisió anterior, haguera confirmat la sentència, Amina encara hauria tingut dos tribunals no religiosos on apel·lar: el Tribunal Federal d'Apel·lació i el Tribunal Suprem. Tots dos tribunals l'haurien absolta perquè, a Nigèria, la llei federal, que no castiga l'adulteri, és superior a qualsevol altra llei regional, ja siga religiosa o de qualsevol altra mena. I, a més, el president de Nigèria, Olusegun Obasanjo, és contrari a la pena capital: ningú no ha estat executat d'ençà del 1999, que va accedir al càrrec.

El cas contra Lawal també hauria fracassat sota la mateixa xara, per tal com els tribunals van cometre-hi alguns errors processals i perquè, sota la llei

“Quan els jutges del tribunal de primera instància van condemnar Lawal, ja sabien que segurament aquella sentència no s'executaria, i també sabien que podien donar-li alguns maldecaps a Obasanjo, un cristià que lluita per mantenir el control d'un país profundament dividit per raons religioses i geogràfiques. El grups a favor dels drets humans han rebut molts elogis per haver salvat Lawal, però, de fet, sense voler, pressionant Obasanjo s'han convertit en còmplices de la causa dels jutges i dels polítics opositors”

islàmica, l'embaràs dins dels cinc anys posteriors al divorci o a la viduïtat no és, en ell mateix, una prova concloent d'adulteri.

Quan els jutges del tribunal de primera instància van condemnar Lawal, ja sabien que segurament aquella sentència no s'executaria, i també sabien que podien donar-li alguns maldecaps a Obasanjo, un cristià que lluita per mantenir el control d'un país profundament dividit per raons religioses i geogràfiques. El grups a favor dels drets humans han rebut molts elogis per haver salvat Lawal, però, de fet, sense voler,

pressionant Obasanjo s'han convertit en còmplices de la causa dels jutges i dels polítics opositors.

Es cert que Lawal no estava en perill, però també és cert que aquella sentència la humiliava profundament. La pregunta, però, hauria de ser: en quin tipus de país s'esdevé un fet com aquest? Doncs en un país com ara Nigèria, que emergeix de més de vint anys de dictadura militar. Al llarg d'aquests vint anys, no va haver-hi poder legislatiu: el legislatiu eren les decisions que prenien els dictadors, i els decrets arbitraris amb què governaven. Aquest caos va animar els musulmans a acollir-se a la xara a tretze estats del nord (una llei, val a dir, que no afecta els cristians, i que els musulmans poden elegir no ser-hi jutjats). Les masses ho van veure com un sistema de justícia, al cap i a la fi. Per als polítics que l'encapçalaven, la xara és una arma contra Obasanjo, del qual detesten el proamericanisme i el tarannà clarament cristià. Per a ells, els judicis d'Amina Lawal i de Safiya Hussein eren triomfs polítics, de la mateixa manera que ho va ser la supressió del concurs de Miss Món, l'any passat.

Declarar una *fatwa*, davant de tota la premsa mundial, a un periodista que havia escrit un article sobre el concurs de Miss Món, que van titllar d'ofensiu per a l'Islam, va ser un colp genial, malgrat que aquella diatriba va provocar els aldarulls on van morir més de 220 persones.

Hi ha moltes coses que els grups de drets humans podrien criticar de Nigèria, com ara l'abús de la força que fa el govern al delta del Níger, i la manipulació de les urnes en les eleccions. Però el fet de destapar el cas d'Amina Lawal no va fer cap bé a la causa dels drets humans.

Val més que es dediquen a treballar per l'estabilitat política i judicial de Nigèria, per tal que tots els nigerians tinguin prou confiança en el sistema legislatiu nacional i no necessiten cap altra llei que els aixoplugue.

Helon Habila és autor de la novel·la 'Waiting for an Angel'
© The New York Times – EL TEMPS
Traducció: Maite Insa